

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

15.05.2018 № 56-р/к

Справа № 3/03-87-17

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання третього відділу досліджень і розслідувань від 03.05.2018 № 225 про попередні висновки у справі № 3/03-87-17, розпочатої за ознаками вчинення Люботинською міською радою Харківської області (надалі – Міська рада) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах Харківської області на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 30.01.2017 № 13-01/27, на підставі подання третього відділу досліджень і розслідувань від 07.11.2017 № 475 за ознаками вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 09.11.2017 № 167-рп/к про початок розгляду справи № 3/03-87-17 (надалі – Справа).

Дії Міської ради полягають у затвердженні рішенням XII сесії Люботинської міської ради VII скликання від 30.06.2016 № 270 «Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Люботин та на території, підпорядкованій Люботинській міській раді» (надалі – Місцевий порядок), окремі положення якого не відповідають вимогам законодавства про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Міській раді.

В результаті збирання і аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи

встановлено наступне.

Міська рада є юридичною особою та зареєстрована 03.02.1993 за № 1477120000000116, ідентифікаційний код – 04058717, місцезнаходження: 62433, Харківська обл., м. Люботин, вул. Слобожанська, буд. 26. Основним видом діяльності Міської ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД 84.11).

У розумінні статті 140 Конституції України та статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідні територіальні громади та здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування.

Згідно з частиною першою статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» створення місць відпочинку громадян, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі належить до повноважень виконавчих органів міської ради.

Відповідно до частини другої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності – це одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

Частиною четвертою статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068 (надалі – Порядок розміщення тимчасових споруд).

Відповідно до пункту 1.1. Порядку розміщення тимчасових споруд механізм розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності визначається цим Порядком.

Порядком розміщення тимчасових споруд встановлені повноваження сільських, селищних та міських рад у сфері розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, зокрема, встановлення порядку розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів (пункт 1.11. Порядку розміщення тимчасових споруд).

Листом від 13.09.2016 № 03-36/3714 (вх. від 15.09.2016 №2833) Міська рада повідомила, що рішенням XII сесії Люботинської міської ради VII скликання

від 30.06.2016 № 270 затверджено Місцевий порядок.

Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287, органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.

Втім, до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Міська рада не зверталась для погодження проекту рішення щодо встановлення порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Люботин та на території, підпорядкованій Люботинській міській раді.

Аналізом змісту Місцевого порядку встановлено наявність окремих положень, які не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на зазначеній території.

1. Законодавством України не передбачено повноважень органів місцевого самоврядування розробляти та затверджувати альтернативні порядки розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, крім як порядків розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на певній території.

Втім, положення Місцевого порядку безпідставно розповсюджуються на розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення сезонної торгівлі та надання послуг у сфері розваг. Однак, на зазначені випадки мають поширюватись положення Порядку розміщення тимчасових споруд.

Так, відповідно до пункту 1.6. Місцевого порядку розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення сезонної торгівлі та надання послуг у сфері розваг здійснюється без отримання паспорту прив'язки тимчасової споруди, на підставі розпорядження міського голови.

Згідно з пунктом 1.10. Місцевого порядку підставою для розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення сезонної торгівлі та пересувних тимчасових споруд для надання послуг у сфері розваг є рішення виконавчого

комітету Міської ради.

Втім, відповідно до пункту 2.1. Порядку розміщення тимчасових споруд підставою для розміщення тимчасових споруд є паспорт прив'язки тимчасової споруди.

Таким чином, Місцевий порядок встановлює додаткові, не передбачені діючим законодавством вимоги щодо розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення сезонної торгівлі та надання послуг у сфері розваг на території, підпорядкованій Міській раді.

2. Згідно з абзацом другим частини другої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» тимчасова споруда для здійснення підприємницької діяльності може мати закрите приміщення для тимчасового перебування людей (павільйон площею не більше 30 квадратних метрів по зовнішньому контуру) або не мати такого приміщення.

Відповідно до абзацу шостого пункту 1.4. Порядку розміщення тимчасових споруд пересувна тимчасова споруда – це споруда, яка не має закритого приміщення для тимчасового перебування людей, у якій може бути розміщене торговельне обладнання, низькотемпературний прилавок, лоток, ємність, торговельний автомат, інші пристрої для сезонної роздрібною торгівлі та іншої підприємницької діяльності.

Згідно з абзацом восьмим пункту 1.4. Порядку розміщення тимчасових споруд стаціонарна тимчасова споруда – це споруда, яка має закрите приміщення для тимчасового перебування людей і по зовнішньому контуру площу до 30 кв.м.

Таким чином, тимчасові споруди поділяються на стаціонарні та пересувні.

Отже, положення пункту 1.11. Порядку розміщення тимчасових споруд поширюються на розміщення пересувних і стаціонарних тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів.

Втім, Місцевий порядок не містить положень щодо розміщення стаціонарних тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на території, підпорядкованій Міській раді.

Таким чином, реалізація товарів, надання послуг і виконання робіт у стаціонарних тимчасових спорудах під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів на території, підпорядкованій Міській раді, не може здійснюватись на рівних, прозорих засадах добросовісної конкуренції, а отже, відсутність в Місцевому порядку положень щодо розміщення стаціонарних тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів на території, підпорядкованій Міській раді, має негативний вплив на конкурентне середовище.

Отже, внаслідок відсутності в Місцевому порядку положень щодо розміщення стаціонарних тимчасових споруд під час проведення ярмарок,

державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів на території, підпорядкованій Міській раді, дія конкурентних механізмів на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах може обмежуватись.

3. Пунктами 3.7., 4.4., 5.4. Місцевого порядку встановлено, що суб'єкт господарювання має право встановлювати тимчасові споруди після сплати коштів пайової участі в утриманні об'єкту благоустрою відповідно до проведеного відділом місцевого економічного розвитку розрахунку.

Втім, відповідно до абзацу першого частини четвертої статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» власник тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної та комунальної власності, зобов'язаний забезпечити належне утримання прилеглої до тимчасової споруди території або може брати пайову участь в утриманні цього об'єкта благоустрою на умовах договору, укладеного із підприємством або балансоутримувачем.

Отже, відповідно до діючого законодавства у власників тимчасових споруд є право обирати спосіб утримання об'єктів благоустрою.

Натомість, Місцевий порядок не передбачає такої альтернативи та встановлює обов'язок для суб'єкта господарювання сплатити кошти пайової участі в утриманні об'єкту благоустрою.

Крім того, в «Розрахунку розміру сплати пайової участі в утриманні об'єкту благоустрою при розміщенні тимчасових споруд», що є додатком до Місцевого порядку, не визначено поняття коефіцієнта « K_3 », що призводить до неможливості самостійного обчислення цієї плати з боку суб'єкта господарювання, який має намір встановити тимчасову споруду на території, підпорядкованій Міській раді.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Таким чином, застосування положень Місцевого порядку може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Міській раді, оскільки Місцевий порядок встановлює обмеження та необґрунтовані вимоги щодо розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території, підпорядкованій Міській раді.

Враховуючи наведене, дії Міської ради щодо затвердження рішенням XII сесії Люботинської міської ради VII скликання від 30.06.2016 № 270 Місцевого порядку, окремі положення якого не відповідають вимогам законодавства про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Міській

радi, а саме:

- поширення положень Місцевого порядку на розміщення пересувних тимчасових споруд для здійснення сезонної торгівлі та надання послуг у сфері розваг;

- не встановлення порядку розміщення стаціонарних тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів;

- зобов'язання суб'єктів господарювання сплачувати кошти пайової участі в утриманні об'єкту благоустрою;

- не встановлення механізму розрахунку розміру сплати пайової участі в утриманні об'єкту благоустрою при розміщенні тимчасових споруд в додатку до Місцевого порядку,

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Міській раді.

Доказами, які підтверджують вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, є документи, що містяться в матеріалах Справи.

На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 04.05.2018 № 02-25/3-1754, виконавчий комітет Міської ради листом від 11.05.2018 № 03-36/1655 (вх. № 2059) зазначив, що зауваження зазначені в поданні про попередні висновки у Справі будуть враховані.

Крім того, відповідно до вищезазначеного листа на чергове засідання сесії Міської ради буде винесено проект рішення про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Люботин та на території, підпорядкованій Міській раді в новій редакції.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Люботинська міська рада Харківської області (ідентифікаційний код – 04058717), затвердивши рішенням XII сесії Люботинської міської ради VII скликання від 30.06.2016 № 270 «Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Люботин та на території, підпорядкованій Люботинській міській раді», окремі положення якого не відповідають вимогам законодавства про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Люботинській міській раді Харківської області, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Люботинській міській раді Харківської області.

2. Зобов'язати Люботинську міську раду Харківської області (ідентифікаційний код – 04058717) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, шляхом приведення у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції «Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності в місті Люботин та на території, підпорядкованій Люботинській міській раді», затвердженого рішенням XII сесії Люботинської міської ради VII скликання від 30.06.2016 № 270, про що письмово повідомити територіальне відділення в 3-місячний строк з дня отримання рішення адміністративної колегії територіального відділення.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії:

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Печенізька А.С.

Тевелєва Ю.В.